

ПОЛОЖЕННЯ
про деякі заходи післядипломної освіти та безперервного професійного
розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем
(короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і
фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства

I. Загальні положення

1. Це Положення врегульовує основні засади здійснення деяких заходів післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства (далі – фахівці з медичною та фармацевтичною освітою).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

спеціалізація – спеціалізована підготовка з метою набуття фахівцем з медичною та фармацевтичною освітою здатності виконувати завдання та обов'язки у випадках, коли фахівець не працює за спеціальністю п'ять і більше років;

спеціалізація за профілем роботи – спеціалізована підготовка фахівців з медичною та фармацевтичною освітою з метою набуття здатності виконувати завдання та обов'язки, що мають особливості в межах спеціальності;

спеціалізація за фахом – спеціалізована підготовка фахівців з медичною та фармацевтичною освітою з метою набуття здатності виконувати завдання та обов'язки для набуття спеціальності;

тематичне удосконалення – набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей фахівців з медичною та фармацевтичною освітою у межах професійної діяльності.

Інші терміни вживаються у цьому Положенні у значеннях, наведених в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та у Положенні про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725.

3. Цикли спеціалізації, цикли тематичного удосконалення здійснюються закладами післядипломної освіти, структурними підрозділами з

післядипломної освіти закладів фахової передвищої/вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів освіти у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (далі – заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти).

4. Професійне медичне стажування за межами основного місця роботи у закладі охорони здоров'я або у фізичної особи – підприємця, який зареєстрований та одержав в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської практики з медичної практики, здійснюються закладами охорони здоров'я та закладами фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

Керівництво професійним медичним стажуванням здійснюють методичний керівник закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти та безпосередній керівник стажування у закладі охорони здоров'я.

Після закінчення професійного медичного стажування фахівець з медичною або фармацевтичною освітою стажування складає звіт, який підписують обидва керівники стажування.

5. Інші заходи безперервного професійного розвитку проводяться відповідно до законодавства.

II. Проходження циклів спеціалізації

1. Спеціалізація проводиться на циклах спеціалізації в закладах фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

2. Фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які закінчили навчання на циклах спеціалізації та успішно пройшли атестацію, видається свідоцтво про проходження спеціалізації за формою згідно з додатком 1 до цього Положення.

3. Проходження циклів спеціалізації передбачає обов'язкову особисту участь фахівців з медичною та фармацевтичною освітою у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу.

4. Теоретичні заняття передбачають обов'язкову особисту участь фахівців з медичною та фармацевтичною освітою у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу (дистанційне навчання становить не більше 50 % всього циклу навчання), а практичні і лабораторні заняття – передбачають лише особисту присутність фахівців з медичною та фармацевтичною освітою в симуляційно-тренінгових (тренінгових) центрах закладів фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, а також в закладах охорони здоров'я.

5. Фахівець з медичною та фармацевтичною освітою має право

проходити спеціалізацію з кількох спеціальностей за наявності виробничої необхідності.

б. Фахівець з медичною та фармацевтичною освітою, який не працював більше п'яти років за спеціальністю і бажає відновити медичну чи фармацевтичну практику, проходить у закладах фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти цикли спеціалізації (повторної).

III. Проходження циклів тематичного удосконалення

1. Цикли тематичного удосконалення передбачають удосконалення професійних знань і навичок шляхом навчання за професійними навчальними програмами з метою оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань.

2. Проходження циклів тематичного удосконалення передбачає обов'язкову особисту участь медичного та/або фармацевтичного працівника у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу.

Цикли тематичного удосконалення можуть проводитись у формі виїзних циклів, що передбачає проведення тематичного удосконалення шляхом виїзду на місце поза закладами фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, яке забезпечене необхідним ресурсним оснащенням відповідно до навчальних програм, за заявками закладів охорони здоров'я, та передбачає особисту участь фахівця з медичною або фармацевтичною освітою.

3. Програми циклів тематичного удосконалення повинні відповідати принципам доказової медицини, галузевим стандартам у сфері охорони здоров'я та вимогам до компетентностей, передбачених кваліфікаційними характеристиками працівників охорони здоров'я.

4. Тривалість циклу тематичного удосконалення визначається навчальним планом і програмою циклу тематичного удосконалення та становить від 45 до 75 навчальних годин.

5. Навчальні плани і програми циклів тематичного удосконалення розробляються закладами фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти та затверджуються педагогічною радою цих закладів.

6. Фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які закінчили навчання та успішно склали іспит, видається посвідчення за формою згідно з додатком 2 до цього Положення.

IV. Завдання, права та обов'язки закладів фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти

1. Проходження циклів спеціалізації та тематичного удосконалення фахівців з медичною або фармацевтичною освітою здійснюється у закладах фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

2. Для забезпечення належного рівня післядипломної освіти фахівців з медичною або фармацевтичною освітою заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти повинні мати:

розроблені навчальні програми;

відповідне кадрове забезпечення;

ресурсне оснащення, необхідне для ефективного опанування ними практичних навичок;

внутрішню систему оцінки якості освіти з урахуванням інструментів оцінювання якості освіти та методів цього оцінювання.

3. Заклад фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти у своїй діяльності керується чинним законодавством України, нормативно-правовими актами в галузі освіти та сфері охорони здоров'я, власним Статутом та/або Положенням про структурний підрозділ і цим Положенням.

4. Основні завдання закладів фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти у сфері післядипломної освіти:

задоволення потреб закладів охорони здоров'я відповідного регіону в забезпеченні післядипломної освіти фахівців з медичною або фармацевтичною освітою;

розширення професійних знань, умінь і навичок фахівців з медичною або фармацевтичною освітою на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду;

реалізація права фахівців з медичною або фармацевтичною освітою на післядипломну освіту, професійний розвиток, створення умов для їхньої безперервності та наступності;

проведення заходів, спрямованих на підвищення якості та розширення практичної направленості навчання, ефективного використання можливостей симуляційно-тренінгових (тренінгових) центрів;

навчально-методичне та наукове забезпечення освітнього процесу;

здійснення за підсумками навчання фахівців з медичною або фармацевтичною освітою комплексної оцінки їхніх професійних знань, умінь і навичок.

5. Заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти мають

право:

самостійно планувати роботу, вирішувати питання наукової, навчально-методичної, видавничої діяльності;

розробляти та запроваджувати в установленому порядку нові навчальні програми, відповідно до вимог часу та потреб ринку праці;

працювати за різними формами здобуття післядипломної освіти: інституційна (очна, денна, вечірня), заочна, дистанційна, дуальна);

встановлювати тривалість циклу спеціалізації, або тематичного удосконалення та навчального тижня, чисельність навчальних груп та кількість осіб у групі;

розробляти розклад навчальних занять із зазначенням їхньої кількості та послідовності;

проводити практичні та лабораторні заняття з поділом слухачів на підгрупи;

надавати платні послуги, передбачені чинним законодавством України.

6. Заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти зобов'язані:

дотримуватися ліцензійних умов провадження освітньої діяльності;

забезпечувати якість надання освітніх послуг;

дотримуватись вимог академічної доброчесності.

7. Заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти у встановленому законодавством порядку можуть створювати навчально-виробничі центри (комплекси), що об'єднують заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, їхні структурні підрозділи, клінічні бази медичних (фармацевтичних) закладів освіти тощо.

V. Планування циклів спеціалізації та циклів тематичного удосконалення

1. Планування циклів спеціалізації та циклів тематичного удосконалення фахівців з медичною і фармацевтичною освітою передбачає визначення потреб в отриманні спеціалізації та проходженні циклів тематичного удосконалення.

2. Заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти розміщують перелік назв циклів спеціалізації і тематичного удосконалення на веб сайтах своїх закладів.

3. Заклади охорони здоров'я комунальної форми власності, подають до закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти інформацію про потребу в післядипломній підготовці або в проходженні циклів тематичного удосконалення для фахівців з медичною і фармацевтичною освітою.

4. На підставі поданої інформації заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти складають календарно-тематичні плани на рік, погоджують їх на засіданні педагогічної ради закладу та подають до структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, які видають наказ щодо післядипломної підготовки фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на наступний рік.

5. Обласні, Київська, Севастопольська міські державні адміністрації та Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим видають розпорядження про затвердження обсягів регіонального замовлення для слухачів циклів післядипломної освіти та тематичного удосконалення.

6. Відповідно до календарно-тематичних планів заклади фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти направляють путівки за формою, згідно з додатком 3 до цього Положення, на наступний рік у заклади охорони здоров'я до 1 грудня поточного року.

7. Заклади передвищої/вищої (післядипломної) освіти у строк до 15 лютого щороку направляють до структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій та до Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим річні звіти про виконання обсягів регіонального замовлення.

8. Заклади охорони здоров'я приватної форми власності або фізичні особи – підприємці укладають договори із закладами передвищої/вищої (післядипломної) освіти на навчання на циклах тематичного удосконалення відповідно до положень цивільного законодавства.

VI. Направлення і зарахування фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на цикли спеціалізації і цикли тематичного удосконалення

1. Направлення фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на цикли спеціалізації і цикли тематичного удосконалення здійснюється за путівками закладів фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

2. Після одержання путівки керівник закладу охорони здоров'я або фізична особа-підприємець, де працює фахівець з медичною чи фармацевтичною освітою, який направляється на цикл, видає наказ про відрядження цього працівника.

3. Фахівець з медичною чи фармацевтичною освітою, який прибув у заклад фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, перед проходженням циклу спеціалізації та циклу тематичного вдосконалення пред'являє:

- путівку на навчання;
- копію наказу про відрядження;
- паспорт;
- диплом або завірену копію диплома про закінчення закладу вищої або фахової передвищої освіти;
- свідоцтво про проходження спеціалізації, свідоцтво про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії (за наявності).

4. Фахівець з медичною чи фармацевтичною освітою заповнює особисту картку слухача в паперовій формі, дані якої звіряються з пред'явленими документами і разом з даними путівок використовуються для обліку і складання звіту закладами фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

5. Особиста картка в паперовій формі включає такі відомості:
- назва циклу;
 - прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дату народження слухача;
 - найменування закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, рік його закінчення, спеціальність;
 - відомості про диплом, дата та номер диплому, дата видачі;
 - посада та місце працевлаштування, населений пункт, область.

6. Зарахування фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на цикли спеціалізації і цикли тематичного удосконалення оформлюється наказом закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти.

VII. Заповнення й видача документів фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які закінчили цикли спеціалізації і цикли тематичного удосконалення

1. Фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які успішно закінчили навчання на циклах спеціалізації, видається свідоцтво про проходження циклу спеціалізації, а на циклах тематичного удосконалення, закладом фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти видається посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення (вноситься відповідний запис у посвідчення).

2. Свідоцтво про проходження циклу спеціалізації або посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення підписуються керівником

закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти, в якому відбувалося навчання, та скріплюється печаткою такого закладу (за наявності).

3. Для реєстрації свідоцтв про проходження циклу спеціалізації, або посвідчень про проходження циклу тематичного удосконалення, що видаються фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, заводиться спеціальна книга, в яку вносяться такі дані:

порядковий реєстраційний номер;

дата видачі документа;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фахівця з медичною або фармацевтичною освітою, який отримує посвідчення;

підпис медичного або фармацевтичного працівника, який отримує посвідчення.

4. У разі невиконання навчального плану та програми циклу, а також у випадку невиконання слухачем умов договору про надання освітніх послуг, слухач відраховується наказом керівника закладу фахової передвищої/вищої (післядипломної) освіти з видачею відповідної довідки з зазначенням причини відрахування.

VIII. Фінансування циклів спеціалізації та тематичного удосконалення

1. Фінансування циклів спеціалізації та тематичного удосконалення здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, коштів фізичних, юридичних осіб та інших джерел фінансування, не заборонених законодавством, зокрема:

1) навчання на циклах спеціалізації і тематичного удосконалення, стажування фахівців з медичною та фармацевтичною освітою закладів охорони здоров'я комунальної форми власності за кошти місцевого бюджету здійснюється один раз на 5 років за направленням закладів охорони здоров'я відповідно до наказу структурного підрозділу з питань охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації та Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим про післядипломну освіту фахівців з медичною та фармацевтичною освітою та розпорядження обласної, Київської та Севастопольської міської державної адміністрації про затвердження обсягів регіонального замовлення;

2) навчання на циклах спеціалізації і тематичного удосконалення, стажування фахівців з медичною та фармацевтичною освітою закладів охорони здоров'я, що належать до сфери управління органів державної влади, Національної академії наук України, галузевих академій наук України, здійснюється за кошти державного бюджету за направленням відповідних закладів охорони здоров'я;

3) навчання на циклах спеціалізації і циклах тематичного удосконалення, стажування фахівців з медичною та фармацевтичною освітою працевлаштованих у закладі охорони здоров'я приватної форми власності або у фізичної особи – підприємця за трудовим договором, здійснюється за кошти відповідних юридичних та фізичних осіб;

4) фахівці з медичною та фармацевтичною освітою закладів охорони здоров'я комунальної форми власності та\або таких що належать до сфери управління органів державної влади, також мають право за власним бажанням проходити навчання на циклах спеціалізації чи тематичного удосконалення за кошти юридичних та фізичних осіб.

**Генеральний директор
Директорату медичних кадрів,
освіти і науки**

Сергій УБОГОВ